

FAQ Webinar Waterzijdig Inregelen

Ga direct naar:

- [Waterzijdig inregelen: de basis](#)
- [Voordelen en effecten](#)
- [Uitvoering](#)
- [Toepassing](#)
- [Positie van de overheid en subsidies](#)
- [Communicatie](#)
- [Veelgemaakte fouten](#)

Waterzijdig inregelen: de basis

1. Wat houdt waterzijdig inregelen in?

- o Het afstellen van waterstromen in een verwarmingssysteem, zodat elke radiator (en ook vloerverwarmingsgroepen) precies de juiste hoeveelheid warm water krijgt voor optimale warmteverdeling. Meer hierover kun je lezen in onze [handleiding waterzijdig inregelen](#).

2. Wat zijn signalen dat het nodig is?

- o Mensen ervaren vaak duidelijke comfortklachten die op onbalans wijzen.

Bij waterzijdige onbalans stroomt het water niet gelijkmatig door de radiatoren, waardoor vaak één of meer kamers moeilijk warm worden. Vaak duurt het 's ochtends ook langer om de kamers op temperatuur te krijgen, en is de temperatuurverdeling tussen ruimtes ongelijk. Als het water niet goed verdeeld is, is de ene radiator namelijk kouder dan de andere en zal dat ook betekenen dat die kamer kouder is.

Deze signalen zijn niet altijd merkbaar, doordat de ketel extra hard werkt om dit te compenseren. In dat geval zie je een (te) hoge energierekening.

3. Waarom wordt het aanbevolen?

- o Waterzijdig inregelen zorgt voor een gelijkmatige warmteverdeling, waardoor alle ruimtes goed warm worden. Dit voorkomt oververhitte of koude radiatoren. Het verbetert de efficiëntie van de installatie, bespaart energie en verlaagt stookkosten en CO₂-uitstoot. Dankzij de balans kan de cv-ketel zuiniger ingesteld worden zonder comfortverlies.

4. Wat is het verschil tussen inregelen en waterzijdig inregelen?

- o Waterzijdig inregelen is een onderdeel van het bredere inregelproces van een cv-installatie.

Ten eerste breng je met waterzijdig inregelen een waterzijdige balans in het afgiftesysteem. Daarna stel je de ketel zuiniger in en optimaliseer je de regeling (thermostaat).

Het waterzijdig inregelen is zo'n 80% van het werk van het hele inregelproces. Waar wij inregelen zeggen, bedoelen we dus dikwijls waterzijdig inregelen. Zie de [handleiding waterzijdig inregelen](#) voor een beschrijving van alle stappen.

5. **Wat is het verschil tussen waterzijdig inregelen en het installeren van thermostaatknoppen?**

- Thermostaatknoppen reguleren temperatuur lokaal, terwijl waterzijdig inregelen het hele systeem balanceert.

Het zijn kranen die de eigenschap hebben dat zij zichzelf dicht kunnen draaien. De gebruiker stelt met de knop de temperatuur in waarbij dat moet gebeuren.

Bij waterzijdig inregelen stelt de inregelaar de maximale doorstroomopening van elke kraan in. Thermostaatknoppen veranderen daar niets aan. Let op: in de ruimte waar je kamerthermostaat hangt, moet je géén thermostaatknoppen gebruiken.

Voordelen en effecten

5. **Hoeveel energie kan het besparen?**

- Gemiddeld 10% in woningen en 25% in werkpanden met een werkritme van 8:00 – 17:00 uur en in het weekend dicht. Met daarbij de kanttekening dat het waterzijdig inregelen gepaard gaat met het bijstellen van ketel en regeling.

Het verschil tussen die twee type gebouwen zit hem in de buitengebruikstijd. Een woonhuis is ongeveer een derde van de tijd buitengebruik, terwijl zo'n werkpand al snel driekwart van de tijd niet gebruikt wordt. Hoe langer een cv-ketel niet hoeft te branden, hoe groter het besparingspotentieel.

6. **Hoe groot is het effect op comfort?**

- Het effect van waterzijdig inregelen op comfort is in veel gevallen groot.

Ten eerste worden radiatoren evenredig warm, waardoor er geen koude plekken in huis ontstaan.

Ten tweede bereiken ruimtes doorgaans sneller de gewenste

temperatuur.

Ten derde kan het stromingsgeluiden in leidingen en radiatoren verminderen, wat een stiller systeem oplevert. Ten vierde kunnen de kamerthermostaat en de ketel efficiënter werken, wat zorgt voor een stabiele en comfortabele binnentemperatuur.

7. Hoe vaak moet het uitgevoerd worden?

- o In principe eenmalig.

Het waterzijdig inregelen van je afgiftesysteem hoeft niet opnieuw als je overstapt van een cv-ketel op een andere warmtebron, zoals een warmtepomp of warmtenet.

Het moet wél opnieuw als er aanpassingen zijn in het afgiftesysteem. Bijvoorbeeld als je een extra radiator plaatst in een kamer of een aanbouw neemt met vloerverwarming.

8. Is het geschikt voor alle verwarmingssystemen?

- o Ja, maar het is niet altijd nodig.

Een installatie-ontwerp met overal dezelfde stromingsweerstand hoeft niet ingeregeld te worden. Bijvoorbeeld bij vloerverwarming waarvoor alle groepen even lang zijn. Als alle retourtemperaturen van je radiatoren of vloerverwarmingsleidingen ongeveer gelijk zijn, wijst dat erop dat de waterzijdige balans in het systeem al op orde is en je dus niet hoeft in te regelen.

Zie ook vraag 15 'Hoe kun je meten of waterzijdig inregelen goed is uitgevoerd?'

9. Kan het ook bij vloerverwarming?

- o Ja, ook bij vloerverwarming is een waterzijdige balans belangrijk voor een gelijkmatige warmteverdeling in alle groepen.

Elke groep van een vloerverwarmingssysteem kun je beschouwen als een radiator. Net zoals bij radiatoren geldt dat langere leidingen meer weerstand hebben dan kortere.

Bij een niet-ingeregelde vloerverwarming zul je een lagere retourtemperatuur van de langere leidingen zien. Door waterzijdig in te regelen, zorg je ervoor dat de retourtemperatuur van alle leidingen binnen de vloerverwarming gelijk is, waardoor het systeem efficiënter werkt en gelijkmatig verwarmt.

Uitvoering

10. Kan ik het zelf doen?

- Ja, in veel gevallen kan je zelf je installatie waterzijdig inregelen en je ketel zuiniger afstellen.

In de [handleiding waterzijdig inregelen](#) vind je o.a. een praktisch stappenplan, handige video's en informatie over de benodigde gereedschappen. Bepaal met behulp van de handleiding of je jouw eigen systeem kunt inregelen, of dat je er beter een professional voor kunt inschakelen.

11. Hoeveel tijd kost het gemiddeld?

- Ongeveer 3 uur voor een gemiddelde rijtjeswoning met max. 10 radiatoren.

Per 4 extra radiatoren en per radiatorverdeler, tel je er 1 uur bij op. De tijdsinvestering is natuurlijk per geval verschillend. Het hangt ook af van de complexiteit van de installatie en hoe bedreven je bent.

12. Welke vaardigheden heeft een installateur nodig?

- Nederland heeft erg goede monteurs en installateurs, maar helaas krijgen zij tijdens hun opleiding geen les in het waterzijdig inregelen. Daar is de branche rond 1980 mee gestopt. Dat betekent dat ook zij een training waterzijdig inregelen moeten volgen om het te leren. Om in te regelen is vooral kennis nodig over het proces en ervaring met uitvoering, er komen geen uitzonderlijke vaardigheden bij kijken.

13. Wat zijn de kosten en terugverdientijd?

- De terugverdientijd voor een woning lijkt gemiddeld 1-1,5 jaar te zijn. De kosten hangen natuurlijk af van de uurprijs en die varieert.

14. Welke tools of meetapparatuur zijn nodig?

- Voor het grootste deel kan je doorgaans uit de voeten met gereedschap dat je waarschijnlijk al thuis hebt liggen.

Voor het instellen van de kranen heb je mogelijk specifiek inregelgereedschap nodig. Meer hierover kun je lezen op bladzijde 48 en bijlage 3 & 4 van onze [handleiding waterzijdig inregelen](#).

15. Hoe kun je meten of het goed is uitgevoerd?

- Je kunt met je hand, of als je precies wil meten met een lasertemperatuurmeter, retourtemperaturen vergelijken.

Zet alle radiatorknoppen helemaal open, en vraag op de

kamerthermostaat 25 °C. Wacht twintig minuten en meet op iedere radiator de retourtemperatuur op precies dezelfde manier, bijvoorbeeld met de lasertemperatuurmeter tegen het radiatorvlak. Vergelijk dan alle retourtemperaturen met elkaar. Verschillen (van meer dan 4 graden bij een maximale watertemperatuur van 60 graden Celcius) duiden op een waterzijdige onbalans.

Let op: het is geen exacte wetenschap, als de retouren dicht bij elkaar liggen heb je de grootste winst al behaald. Dit geldt wel voor een woonhuis dat goed gedimensioneerd is en dus het juiste aantal en formaat radiatoren in iedere ruimte heeft. Wanneer er bijvoorbeeld radiatoren zijn bijgeplaatst in bepaalde ruimte, is de verwachting dat die radiatoren met een koudere retour uitkunnen.

Toepassing

15. Welke woningen hebben het meeste baat?

- Woningen waarvan de bewoners vinden dat de cv-installatie het eigenlijk nooit naar behoren doet, zijn extra gebaat bij inregelen.

Daarnaast hebben grotere woningen meer onbalans, en zijn die dus over het algemeen ook extra gebaat bij inregelen.

Maar in feite is het voor alle soorten woningen interessant.

16. Wat gebeurt er zonder inregeling?

- Als een verwarmingsinstallatie niet is ingeregeld, werkt het systeem niet zo efficiënt als zou moeten.

In de eerste instantie betekent dat dat je meer gas verbruikt dan nodig. In de tweede instantie betekent het in veel gevallen ook dat je comfort suboptimaal is. Je krijgt bijvoorbeeld bepaalde ruimtes niet goed warm, of andere ruimtes worden juist té warm.

17. Is het zinvol in nieuwbouwwoningen?

- Ja. Ook (of misschien zelfs: juist) in moderne installaties in nieuwbouwwoningen stuit je op waterzijdige onbalans. In nieuwbouwwoningen worden namelijk tegenwoordig vaak kunststof leidingen gebruikt. Kunststof leidingen hebben over het algemeen meer weerstand dan traditionele metalen leidingen, wat invloed heeft op de waterzijdige balans.

18. Hoe werkt het met hybride warmtepompen?

- Het waterzijdig inregelen van je afgiftesysteem gaat in installaties met een hybride warmtepomp hetzelfde als installaties met een cv-ketel. De manier waarop het water warm gemaakt wordt, heeft namelijk geen invloed op die waterzijdige balans.

Het vervolgens goed inregelen van de hybride warmtepomp zelf gaat anders dan het inregelen van alleen een cv-ketel en staat niet in onze handleiding beschreven.

19. Hoe werkt het in complexen met centrale verwarming?

- In appartementen met blokverwarming gaat het in principe hetzelfde als bij cv-installaties in gewone woningen. Het doel blijft om overal gelijke retourtemperaturen te krijgen.

De aanpak om dat te bereiken verschilt wel van een gewone woning. Je regelt eerst de radiatoren per strang in, en stelt dan de verschillende strangen op elkaar af. Hoe dat in z'n werk gaat, staat niet in de handleiding beschreven.

Positie van de overheid en subsidies

20. Is het verplicht of wordt het gestimuleerd door de overheid?

- De Nederlandse overheid raadt waterzijdig inregelen sterk aan, maar het is alleen in de volgende gevallen verplicht: bij de aanleg van een nieuwe installatie, bij bestaande installaties waarvan de warmtebron wordt vervangen of vernieuwd, en wanneer meer dan 30% van de warmtelichamen (zoals radiatoren) worden vervangen.

21. Zijn er subsidies beschikbaar?

- Ja, voor VvE's (Verenigingen van Eigenaren) is er een subsidie beschikbaar voor waterzijdig inregelen in het kader van de Subsidieregeling Verduurzaming voor Verenigingen van Eigenaars (SVVE).

Deze subsidie is beschikbaar tot 2028 en bedraagt een eenmalig bedrag van €150 per woning wanneer waterzijdig inregelen wordt uitgevoerd door een erkende installateur. Let wel, deze subsidie geldt alleen wanneer de VvE ook andere energiebesparende maatregelen neemt, zoals isolatie of duurzame verwarmingssystemen.

Voor een reguliere woningbezitter is er op dit moment geen landelijke subsidie voor waterzijdig inregelen. Het is verstandig om uit te zoeken of er bij jou in de buurt lokale of regionale regelingen zijn waar je aanspraak op kunt maken.

Communicatie

20. Hoe kan kennis breder worden gedeeld?

- HIER is momenteel bezig met het ontwikkelen van communicatiematerialen die je als bewonersinitiatief kunt inzetten om bewoners te informeren over waterzijdig inregelen. Houd daarvoor de nieuwsbrief voor initiatieven in de gaten.

Als je zelf meer kennis wilt vergaren over waterzijdig inregelen, is het altijd mogelijk om de website van [CV Tuning](#) te raadplegen.

23. Hoe kunnen bewoners overtuigd worden?

- Het helpt om enkele voorbeeldwoningen in te regelen. De resultaten zullen dan waarschijnlijk meer mensen over de streep trekken.

Een goede samenwerking met andere initiatieven en/of professionals die al contact hebben met bewoners, geeft ook een mooie laagdrempelige ingang. Goede (ervarings)verhalen van mensen die ze vertrouwen, werken vaak goed.

Veelgemaakte fouten

24. Wat zijn veelgemaakte fouten?

- Te vaak wordt er ingeregeld met ΔT (een verschil tussen aanvoer- en retourtemperatuur) van 20 °C op alle radiatoren. Wie zelf wil inregelen, moet beginnen met overal een gelijke retourtemperatuur te krijgen, alvorens je de ΔT (retourtemperatuur = 0,8 * aanvoertemperatuur) gaat bepalen met de instellingen van de ketel.

Nog een veelgemaakte fout is dat de doorstroomopeningen van alle radiatoren in meer of mindere mate is verkleind. Het is belangrijk om altijd een of meerdere radiatoren (de laatste radiator(en), zie de [handleiding waterzijdig inregelen](#)) in de maximale open stand te houden. Doe je dat niet, dan beperk je het totale vermogen van je hele cv-installatie.

Wat ook steeds meer voorkomt is dat de methode van het *dynamisch inregelen* verward wordt met de vorm van inregelen die in onze handleiding beschreven staat, het zogenaamde *statisch inregelen*. Die twee methodes combineren kan niet. Voor dynamisch inregelen is het absoluut nodig om dynamische thermostaatkranen aan te schaffen. Voor statisch inregelen hoeft in de meeste gevallen niets nieuws te worden aangeschaft.

Is jouw vraag niet beantwoord? Neem dan contact met ons op via vraag@hier.nu.

Vind onze laatste informatie over waterzijdig inregelen en download de handleiding op www.hier.nu/waterzijdig-inregelen.

Op de hoogte blijven? Schrijf je in voor de nieuwsbrief [via deze link](#).